

**Molnár Krisztina Rita – Rubinpiros madár**  
**meséje alapján a foglalkozástervet kidolgozta:**  
**Berényi Noémi**

A foglalkozás címe, témája:	Rubinpiros madár
A foglalkozás célja:	Inspirálni a diákokat abban, hogy merjenek álmodni saját jövőjükre való tekintettel, merjék magukat különböző szociális szerepben elképzelni, és ezeket az álmokat egymással megosztani. A foglalkozás célja az is, hogy ezekhez az álmokhoz és célokhoz hozzájáruljon a csoportmunka, a csoportnak minden tagja.
A foglalkozás hossza:	90 perc
Célzott korosztály:	középiskolások (14-16 évesek)
Milyen tanórákra javasolt ez a terv:	osztályfőnöki-óra, irodalomóra, etikaóra

### Részletes leírás

#### BEVEZETŐ

Molnár Krisztina Rita „Rubinpiros madár” című meséjében Kainisz, a gyönyörű és törekény leány a főszereplő. Mikor kagylókat keresgél a tengerparton, és Poszeidónnal, a tenger félelmetes istenével találkozik, életének menete gyökeresen megváltozik.

Hogyan döntenek el az emberek, hogy minek szenteljék életüket? Ki-ki szerint az életnek más az értelme, és ki-ki az élet különböző területének szenteli munkáját, de a boldogság keresésében a pszichológusok szerint akkor van legnagyobb esélyünk, ha életpályánkat és terveinket aszerint szabjuk meg – amit az élet értelmének is vélünk egyben: tehát olyan tevékenységekkel töltjük meg, amik értelemmel bírnak számunkra. Ezek nagy és összetett fogalmak, ám ahogy a tinédzserkor befelé tekintő jellegét néha kifelé tekintéssel könnyebb átvészelni, ennek az órának a gondolatai, kérdései és gyakorlatai néhány támpontot céloztak adni az órán résztvevő diákok számára.

Remélve, hogy ez az óra hozzásegít néhány diákot az élettervek megkövacsolásának nehéz, de izgalmas útján való elinduláshoz. Mivel az óra sok önelemzést és önkifejezést igényel, ha az osztály nagy létszámú (pl. 30), a legjobb kettéosztani az egész osztályt, és a mese meghallgatása után, párhuzamosan végezni a gyakorlatokat.

#### ÓRATERV

Ez az óra 90 percre van tervezve.

1. (25 perc) **Mesemondás:**

- a. A tanár felolvassa a „Rubinpiros madár” c. mesét az osztálynak.
- b. Közös és röviden értelmezik; segítő kérdések:
  - i. Bármi mást is választhatott volna Kainisz a kívánságával – miért pont azt kérte, hogy rendíthetetlen férfiú legyen belőle?
  - ii. Vajon miért döntött úgy, hogy annak szenteli az életét, hogy más védtelen nőknél segítsen? – Vannak-e a hős Kaineusznak olyan jellemzői, amit megszerezhetnek a lányok is?
  - iii. Milyen jellemzők tetszenek a hős karakteréből, amire érdemes lehet mindannyiunknak törekedni az élet során?

- iv. Mennyire tudott Kaineusz a mesében sorsának kovácsa lenni? / És mennyire vagyunk mi a saját sorsunk kovácsai?
- v. Hősként, Kaineusznak milyen lehetséges nehézségekkel kellett szembenéznie élete során? Vajon milyen attitűddel közelítette meg ezeket a nehézségeket?
- c. A kérdéseket megvitatta, a tanár felrajzolhatja Kainiszt a táblára, és lejegyezhetik belső és külső tulajdonságait, illetve Kainisz vágyait (amihez kötődnek aztán majd a diákoknak a vágyai).
- d. A tanár megosztja a diákokkal, mi lesz az óra menete (erősségeink és gyengeségeink, céljaink és életutunk).

2. (25 perc) Mindenki előtt el van helyezve **2 pohárka**. A diákok egymásnak adnak ötleteket két dologgal kapcsolatban:

- a. mi az, amiben példát mutatnak a többieknek, és amit mások tanulhatnának tőle (**dicséret**);
- b. mi az, amiben társai szerint még fejlődhetne (**javaslat**).

Egyik pohárkába kerülnek a dicséretetek, a másik pohárkába a javaslatok. A barátságos nyelvhasználat feltételét a tanárnak kell bevezetnie, világossá tennie. Mikor mindenki írt mindenkinek, a diákok kapnak 5 percet, hogy átolvassák a sajátjaikat, és kiválasszanak 2-2 dicséretet és javaslatot, amit igaznak/ hasznosnak éreztek. Ezeket a diákok felolvassák egyesével. (Ezen a ponton kisebb csoportokba lehet szétosztani az osztályt, hogy el tudjanak mélyülni a kapott üzenetek megosztásában. Ha van rá igény, itt több időt is rá lehet szánni arra, hogy ezekről a jellemzőkről elbeszélgessen a csapat.)

A tanár átvezeti az osztály figyelmét a következő feladatra: „Miután láttuk, hogy megannyi dolog van, amiben fejlődni lehet, mindenki célokat fog saját magának felállítani a következő gyakorlat során.”

3. (20 perc) **A saját „Szerencsekerekünk” megalkotása:**

- a. Minden diák kap egy színes lapot, amire egy szerencsekereket fognak felrajzolni, ahol a különböző szeleteken az élet különböző tereit nevezik meg (pl.: család, barátok, hobbik, tanulmányok, sportolás stb. Általános kategóriák helyett a diák dönthet úgy, hogy specifikusabb célkitűzéseket nevez meg, pl.: bekerülni a nemzeti bajnokságba).
- b. Mindegyik célhoz gyakorlatias, konkrét lépések vezetnek, ezekkel a lépésekkel töltenek ki minden szeletet. A szerencsekerék minimum 4 célkitűzést tartalmaz. A szerencsekerék megalkotására kb. 10 percet érdemes szánni.
- c. Ezután a diákoknak, akik szeretnék megosztani céljaikat másokkal, erre van lehetőségük.

4. (15 perc) **Életutunk vizualizálása:**

- a. A tanár, hogy megmutassa a feladatot, használhatja Kainisz példáját – az ő életútját felrajzolva a táblára.
- b. Egy vízszintesen fekvő A4-es lapot a diákok 2 egyenlő részre osztanak. Egy (a lap bal szélétől kezdett) hullámos vonallal reprezentálva a múltjukat, és a lap közepére érve a vonalat olyan magasságba helyezik, ahogyan azt jelenjük indikálja.
- c. Életük fontosabb (pl.: nagyon mély vagy nagyon kimagasló) pontjait megnevezik.
- d. A lap jobb oldalán tovább haladva elképzelik, hogy milyen utat szeretnének bejárni a jövőben, és azt az utat milyen események gazdagítják.

(Ezeket a műveket ki lehet állítani az osztályterem falán, hogy egymásét megfigyelhessék).

5. (5 perc) **Összegzés:**

- a. Reflektáló kérdések által az osztály közösen tudja összegezni, mit értettek meg az órából.
- b. Lehetséges kérdések:
  - Mit tanultak / mi volt az, ami új volt?
  - Milyen érzés volt javaslatokat adni?
  - Milyen érzés volt javaslatokat kapni?
  - Mászor is szoktak javaslatokat adni/kapni?
  - Ha igen, milyen szituációkban?
  - Mászor is szoktak a jövőjükéről gondolkodni? Ez milyen érzés?
  - A vizualizált életutak mondanak-e valamit a másikról?
  - Könnyű lesz-e oda eljutni, ahova éppen törekszenek? Miért / miért nem?
- c. Lehetséges házi feladat:

Rövid, 1-2 oldalas esszé írni a következő címmel: „Ha a saját hősöm lennék...”

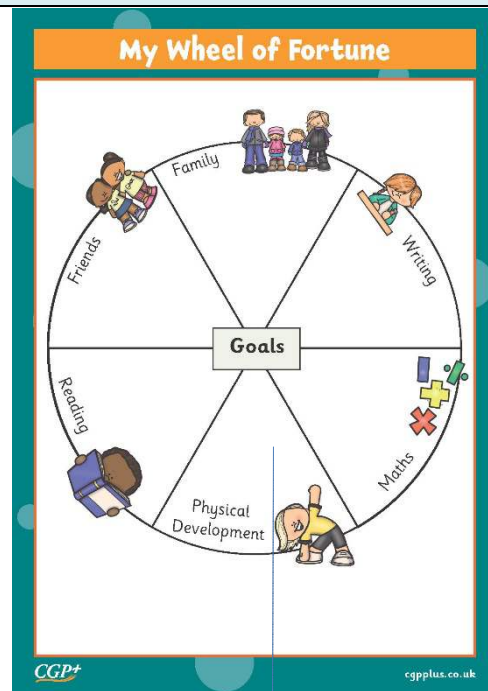
  - Ha a saját hősöm lennék, hogyan változna meg holnaptól az életem?

### FELKÉSZÜLÉS

A tér berendezése, hogy kényelmes legyen, és bizalmas atmoszférába érkezzen az osztály (pl.: az egyik sarokban piknikszerűen szőnyeget és párnákat lehetne elhelyezni, az óraterv ötletelő feladatához).

### ESZKÖZÖK

- A mese
- (Műanyag) poharak
- Papírcetlik
- Színes lapok
- Példa a szerencsekerékre (jobbra):
- Példa az individuális életútra (lent):



## CÉLKITŰZÉSEK

- Megismerni erősségeinket és gyengeségeinket társaink segítségével, akik mint tükörkép mutatják meg, merre járunk éppen az élethosszig tartó fejlődésben.
- Építő jellegű kritikát adni egymásnak, meglátni, hogy a kritika segíthet a fejlődésben.
- Elgondolkodni azon, milyen értékeket szeretnénk a jövőnkben képviselni.
- A mese segítségével saját terveinken és életcéljainkon elmélkedni, ezeket egymással megosztani.
- Az önkifejezést és véleménynyilvánítást gyakorolni.